

G CONSELLERIA
O SALUT
I DIRECCIÓ GENERAL
B SALUT PÚBLICA
/ I PARTICIPACIÓ

PROVES RÀPIDES DE DETECCIÓ DEL VIH EN L'ENTORN NO CLÍNIC 2017

Coordinació Autònoma de Sida i Sexualitat

ÍNDEX:

➤ Introducció.....	3
➤ Resultats de les proves ràpides de detecció del VIH.....	4
➤ Característiques sociodemogràfiques més rellevants.....	5
▪ Sexe i edat.....	5
▪ País d'origen.....	5
▪ Orientació sexual.....	6
▪ Motiu de la prova.....	7
▪ Ús del preservatiu.....	7
➤ Comentaris, resum dels aspectes més rellevants.....	8

PROVES RÀPIDES DE DETECCIÓ DEL VIH EN L'ENTORN NO CLÍNIC

Introducció

Des de l'any 2007, la Direcció General de Salut Pública i Participació impulsa la realització, a les Illes Balears, de les proves ràpides de detecció del VIH. Les primeres proves es varen fer en col·laboració amb ALAS (Associació de Lluita Antisida de les Illes Balears), en envelats instal·lats al carrer. Actualment es realitzen a les seus d'ALAS i de Metges del Món (Mallorca i Eivissa), en diferents UCA (Unitats de Conductes Addictives), al CAITS (Centre de Diagnòstic i Tractament de les Infeccions de Transmissió Sexual), i a vuit oficines de farmàcia (veg. taula 1).

3

Els objectius d'aquest programa són els següents:

- Facilitar l'accés a la prova i incrementar el diagnòstic precoç.
- Augmentar la percepció de la vulnerabilitat enfront de la infecció.
- Informar i sensibilitzar la població de manera personalitzada sobre les mesures de prevenció i control del VIH.

La prova és gratuïta, excepte en les oficines de farmàcia (on el client aporta 5 € al cost total de la prova), i es regeix pels principis de voluntarietat (consentiment informat) i confidencialitat. La metodologia es basa en la tècnica de l'assessorament (*counselling*). El test utilitzat és el Determine HIV ½ Ag/Ab Combo, que té una sensibilitat del 100 % i una especificitat del 99,7 %. Els resultats positius s'han de confirmar, per la qual cosa es deriven a la xarxa assistencial pública i se'n fa un seguiment.

Taula 1. Institucions/organismes on es fan proves ràpides de detecció del VIH

ALAS	Farmàcia Gisbert-Planas-Planas d'Inca
Metges del Món (Mallorca i Eivissa)	Farmàcia Frau-Frau de Palma
UCA de Mallorca	Farmàcia Sureda-Pedrals de Manacor
CAITS	Farmàcia Alcover Casasnoves, R (Portopí) de Palma
Farmàcia Vicens Caldentey de Palma	Farmàcia Grandío García de Maó
Farmàcia Besalduch-Besalduch de Sa Pobla	Farmàcia Josefa Torres Torres d'Eivissa

Resultats de les proves ràpides de detecció del VIH del 2017

Proves realitzades per centres

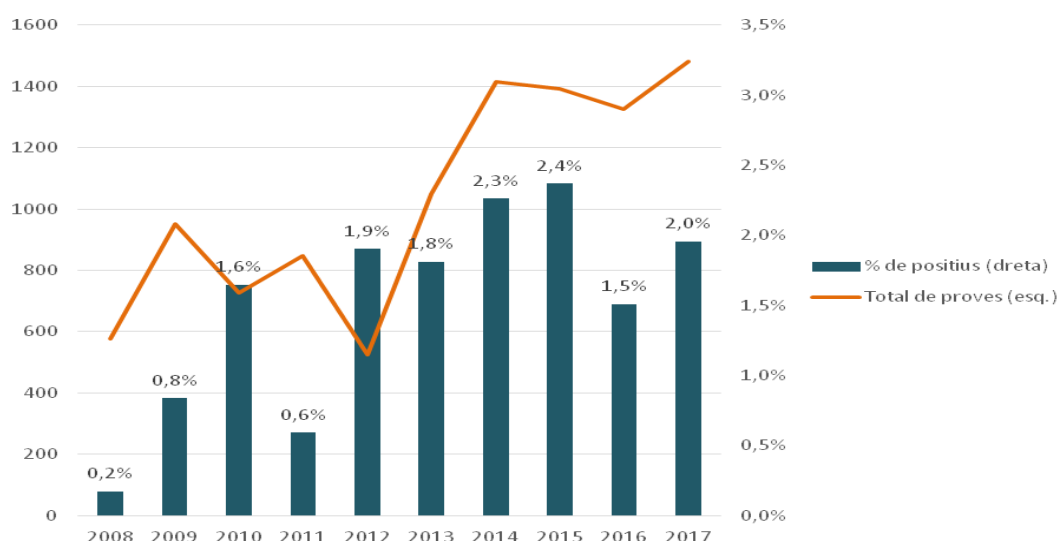
Al llarg del 2017 s'han fet **un total de 1.482 proves ràpides** en els diferents centres. Excepte la seu de Metges del Món d'Eivissa, una oficina de farmàcia de Menorca i una altra d'Eivissa, la resta de centres estan ubicats a Mallorca. Del total de proves s'han detectat 29 resultats positius (26 homes i 3 dones).

4

Centre	Proves	Positius
ALAS	408	7
Oficines de farmàcia	721	17
Metges del Món	281	4
CAD	17	0
CAD JOVE	42	
CAITS	10	1
Total	1.482	29

En el següent gràfic es pot veure el nombre de proves realitzades i el % de resultats positius per any, des de l'inici del programa (veg. fig. 1).

Fig. 1 Nombre de proves realitzades, % de resultat positius per any.

Característiques sociodemogràfiques més rellevants

➤ Sexe i edat

El 62,5 % de les persones que s'han fet la prova són homes, i el 37,5 %, dones. El grup d'edat de 30-39 anys (31,9 %) és el més nombrós, seguit del grup de majors de 40 anys (25,3 %) (veg. fig. 2, fig.3 i fig.4).

5

Fig. 2. Distribució per sexe

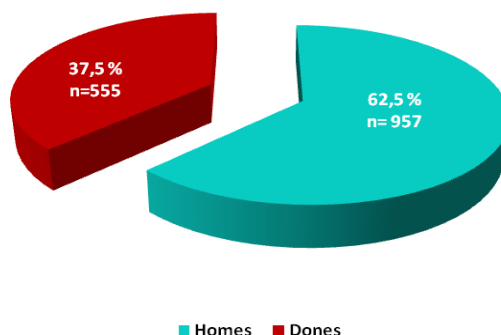

Fig. 3. Distribució per edat

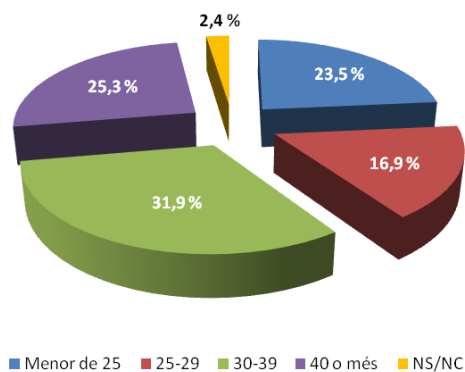
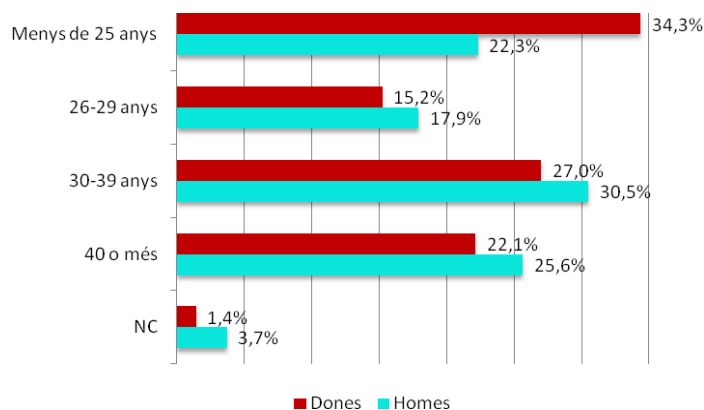

Fig. 4. Distribució per edat i sexe edat

➤ País d'origen

El 61,9 % són d'origen espanyol i el 23,3 % d'origen estranger, en el 14,7 % es desconeix la seva nacionalitat. Els països de procedència es distribueixen entre diverses zones geogràfiques, entre les quals la sud-americana és la zona amb el percentatge més alt (veg. fig. 5, fig. 6 i fig. 7).

Fig.5. País d'origen

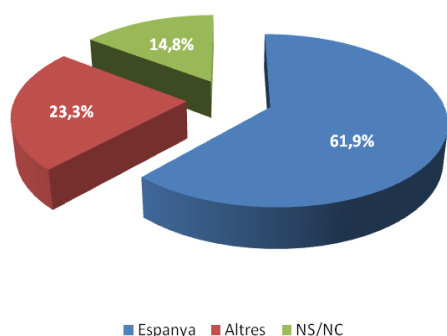
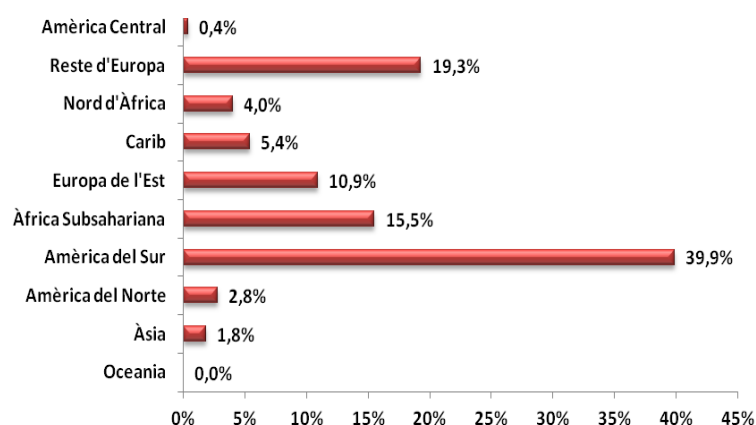
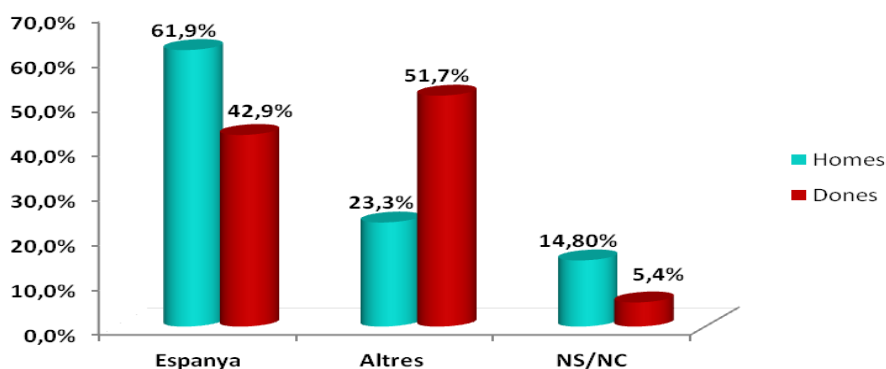

Fig.6. CAIB Distribució en zones geogràfiques d'origen

De les persones que han sol·licitat la prova, el percentatge de dones espanyoles és menor que el de les estrangeres (42,9 % vs. 57,1 %), mentre que el percentatge d'homes espanyols és més alt que el dels estrangers (61,9 % vs. 23,3 %) (veg. fig. 7).

Fig. 7. Distribució per sexe i procedència

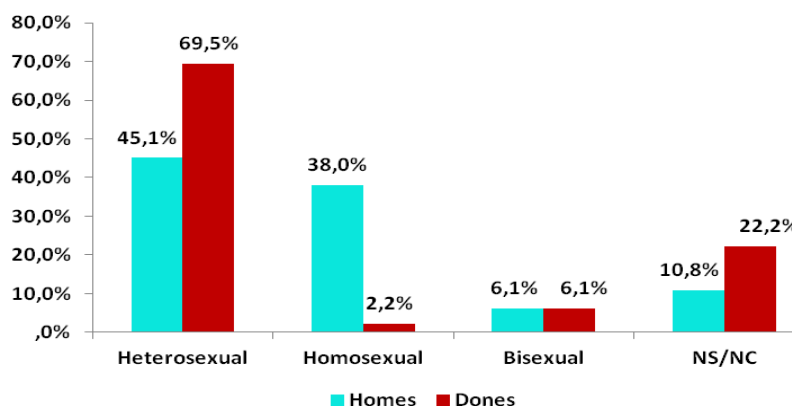

➤ Orientació sexual

El 54,3 % de les persones esmentades es defineixen com a heterossexuals; el 24,6 %, homosexuals, i el 6,1 %, bisexuals. La distribució de la tendència sexual segons el sexe queda representada en la figura 8.

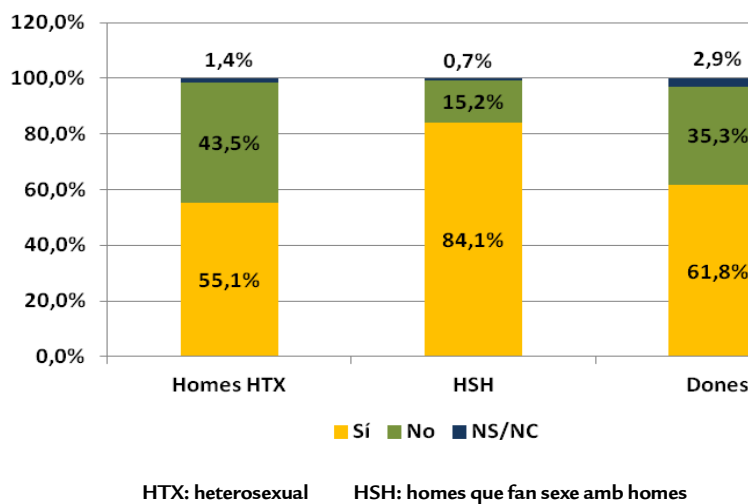
Fig.8. Distribució per sexe i orientació sexual

➤ Motiu de la prova

En el 97 % dels casos es coneix la pràctica de risc que motivà la sol·licitud de la prova. En el 97,1 % la causa que motivà la sol·licitud va ser una pràctica sexual de risc. Més de la meitat de les persones de la mostra (57 %) ja s'haurien fet una o més proves anteriorment. Són els homes que practiquen sexe amb homes els qui amb més freqüència repeteixen la prova (veg. fig. 9).

Fig. 9. Percentatge de persones que repeteixen la prova segons el sexe

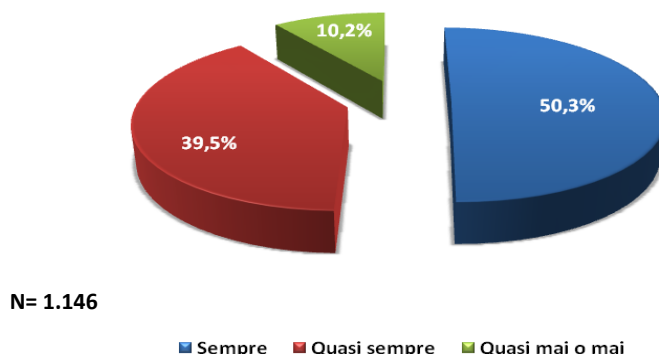

➤ Ús del preservatiu

Un total de 1.221 persones (82,3 %) han contestat les preguntes sobre l'ús del preservatiu. D'entre elles, el 77,3 % tenen parelles ocasionals amb les quals el 50,3 % utilitza sempre el preservatiu en les seves relacions sexuals, el 39,4 % el fa servir quasi sempre i el 10,2 % no l'usa mai o quasi mai (ver fig. 10).

Fig.10. Ús del preservatiu amb la parella ocasional

L'ús del preservatiu en parelles ocasionals és superior entre les persones que tenen parella estable envers les persones que no tenen parella estable (58 % vs 44,4 %).

Comentaris, resum dels aspectes més rellevants

- El 2017 s'ha produït un ascens en el nombre de proves (1.323 vs. 1.482). El motiu d'aquest augment ha estat, en part, per la incorporació de la realització de les proves ràpides a la seu de Metges del Món a Eivissa.
- Envers l'any anterior, el nombre de resultats positius ha augmentat de 20 casos el 2016 a 29 casos el 2017.
- L'edat del grup majoritari que es realitza la prova se situa en el rang de 30-39 anys (31,9 %) seguit del rang de majors de 40 anys (25,3 %) i del de menors de 25 anys (23,5 %).
- Com en anys anteriors, la major part de les persones que sol·liciten fer-se la prova són heterossexuals (54,3 %). La pràctica de risc que ha motivat la majoria de les proves ha estat la sexual (97,1 %), sense grans diferències per raó de sexe ni d'orientació sexual.
- Del nombre de persones que contestaren la pregunta sobre l'ús del preservatiu, el 50,3 % utilitzaren sempre el preservatiu en les seves relacions sexuals ocasionals. Cal destacar que el 10,2 % no l'utilitzaren mai o quasi mai en les relacions ocasionals.